

JÄRVA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

EELNÕU

Arvamuse andmine Neitla II liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta

Järva-Jaani

18.07.2025 nr 1-4/2025/82

Otsus võetakse vastu maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 49 lõike 6, halduskohtumenetluse seadustiku § 40 ning Keskkonnaameti 04.06.2025 kirja nr DM-129010-10 „Neitla II liivakarjääri keskkonnakaitseloa taotluse menetlusse võtmine ja taotluse edastamine kohaliku omavalitsuse arvamuse saamiseks“ (registreeritud nr 6-4/2025/1451-1) alusel.

Keskkonnaamet võttis menetlusse eraisik Marika Tuhermi (ik 46110264914) 12.05.2025 esitatud Neitla II liivakarjääri keskkonnaloa taotluse. Taotletav Neitla II liivakarjäär asub Järva maakonnas Järva vallas Neitla külas eraomandisse kuuluval kinnistul Tuherma (katastritunnus 12902:003:0252). Esitatud taotluse kohaselt soovitakse keskkonnaluba Neitla II liivakarjääri mäeeraldisel ehitus- ja täiteliiva ning ehituskruusa kaevandamiseks. Teenindusmaa pindala on 0,94 ha. Mäeeraldisega seotud varu on järgmine: ehituskruusa aktiivne tarbevaru on 1,80 tuh m³, ehitusliiva aktiivne tarbevaru on 4,135 tuh m³ ning täiteliiva aktiivne tarbevaru on 1,58 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on tsiviil- ja teedehitus. Keskkonnaloa kehtivusajaks taotletakse 5 aastat.

Tuherma katastriüksus külgneb edela poolt kohaliku tähtsusega Metso-Ageri teega nr 1290047 (katastritunnus 12902:003:0288), põhja ja ida poolt maaüksusega Neitla liivakarjäär 12902:003:0254, keskkonnaluba nr JARM-017) ning lõuna poolt Tanksema maaüksusega (12902:003:0543), mis on suletud Neitla III liivakarjäär. Lähimad majapidamised jäävad alast umbes 600 m kaugusele idasuunda ning umbes 1 km kaugusele läänesuunda. Tuherma katastriüksusel asuva liivakarjääri keskkonnaluba nr JARM-031 kehtis oktoobrini 2023.

Kogu taotletav maa-ala on kaevandamisega muudetud, sealjuures on selle lõunaosas maavara ammendatud ja maa-ala tehniliselt korrastatud. Samuti on rajatud kinnistule ligipääsuks ja maavara väljaveoks piisava kandevõimega tee, mis muuhulgas on kasutuses Neitla liivakarjääri teenindamiseks.

Taotletava mäeeraldisel idapoolse nurga lähedal Neitla liivakarjääri alal kaevandamise tulemusena jätud puistangule jääb III kategooria kaitsealuse liigi, kaldapääsuke, leiukoht. Antud leiukoht on pikaajaliselt, paralleelselt Neitla liivamaardlas kaevandamisega, olnud pesitsusperioodil kasutuses. Kuivõrd pääsukesed on antud asukohas pesitsenud kümneid aastaid, erineva kaevandamisintensiivsusega perioodidel, siis kavandatav tegevus pesitsusele olulist mõju ei avalda.

Kogu karjääri teenindusmaa jääb kaitsmata põhjaveega alale.

Taotletava Neitla II liivakarjääri teenindusala piires puuduvad avalikus kasutuses olevad tehnovõrgud. Samuti puuduvad karjääri alal ajaloolised, kultuuriloolised ning arheoloogilised väärtused, Natura 2000 võrgustiku alad ning loodus- ja muinsuskaitsepiirangutega alad.

Taotletaval mäeeraldisel jätkatakse sama kaevandamisviisiga – maavara kaevandatakse ekskavaatoriga, seejärel maavara laetakse töötlemata kaevisena kallurile.

Liiva-kruusa kaevandamisel Neitla II liivakarjääris on peamiseks keskkonda mõjutavateks teguriteks müra ja tolm, samuti suureneb pinnase reostamise risk kaevandamise vältel. Looduslik maastik on taotletava mäeeraldise teenindusmaa piires juba muudetud.

Kaevandamisel tekib müra peamiselt kahest allikast: transpordimüra ja kaevandamise käigus masinate poolt tekitatav müra. Transpordimüra ei ole pidev ja karjääri pideva töötamise korral on määrav mäeeraldisel töötavate masinate poolt tekitatav (kumuleeruv) müra. Arvutuslik kaevandamise käigus tekkiv maksimaalne müra jääb karjääri äärealal elamutele lähimates punktides piirnormi.

Tolmu võib vähesel määral eralduda maavara väljamisel, kuid enamjaolt on looduslikus olekus liiv niiske ning ei tolma. Tolmu levik mäetööde juures on üldjuhul lokaalne, vajadusel on võimalik kasutada leevendusmeetmeid (teede ja kaevise niisutamine). Keskkonnaministri 14.12.2016 määruses nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba” toodud künniskoguseid kaevandamistegevuse käigus ei ületata.

Mõju põhjavee keemilisele koostisele on liiva kaevandamisel reeglina seotud kasutatava tehnika avariolukordadega. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades on lekete tõenäosus väike. Samas avariolukorra tekkimise tõenäosus ei ole suurem, kui mõnes teises rasketehnikaga seotud tegevusalal (nt põllumajandus). Kaevandamisega aluspõhja kivimeid ei avata, kaevandatava liiva ja kruusa lamamiseks on savikas moreen, mis ei ole pinnaveega küllastunud ja toimib veepidemena, seega põhjavee kahjustamise oht antud mäeeraldisel on väga väike.

Karjääris kaevandamisel jäätmeid ega reovett ei teki – kogu kasulik materjal turustatakse ning mäeeraldiselt eemaldatud katend kasutatakse maksimaalses mahus kaevandatud maa korrastamiseks.

Arvestades kaevandatud ala hilisemaid kasutusalternatiive ja -võimalusi, on planeeritud Neitla II liivakarjäär korrastada rohumaks, kuivõrd vähene orgaanikasisaldusega katendisaadavus ei võimalda edukaks metsastamiseks sobilikke tingimusi luua. Niisamuti on võimalik rohumaks korrastatud karjääri maa-ala kasutusvõimalusi hilisemalt lihtsam muuta.

Ammendatud maa-alale on ette nähtud ligipääsutee samas asukohas, kus täna paikneb väljaveotee. Lõplik tee asukoht võib muutuda lähtuvalt Neitla liivakarjääri mäetöödest ja korrastamislahendist.

Enne taotletava loa kehtivuse lõppu tuleb koostada Neitla II liivakarjääri kohta korrastamise projekt vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määruses nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded, kaevandatud maa ning selle korrastamise kohta aruande esitamise kord ja aruande vorm ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ kehtestatud ning Keskkonnaameti

12.07.2023 korraldusele nr DM-124725-6 „Neitla II liivakarjääri korrastamistingimuste esitamine“ kus punkti 1.1.2 alusel on kohustus kaevandatud maa korrastada metsamaaks.

Neitla II liivakarjääri puhul on tegemist on sisuliselt ammendunud ja tegevuse lõpetanud liivakarjääriga ja enne ametlikku sulgemist kaevandatakse aktiivne varu lõpuni, mis on avatud kaevanduste sulgemise eelduseks.

1. Anda nõusolek Neitla II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa väljastamiseks järgmistel tingimustel:

1.1. Mäeeraldistel lubada kaevandustegevusega seonduvaid töid teostada ja toodangut välja vedada esmaspäevast reedeni kella 07.00-19.00, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel keelata karjääris teostatavad tegevused.

1.2. Kaevandajal tagada karjääri tegevuseks kasutatavate teede seisundi nõuded kogu keskkonnaloa kehtimise aja jooksul.

2. Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavakstegemisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Jüri Ellram

Vallavolikogu aseesimees

Seletuskiri
Järva Vallavolikogu otsuse „Arvamuse andmine Neitla II liivakarjääri keskkonnaloa
taotluse kohta“ eelnõule

Eelnõu esitab Järva Vallavalitsus.

Seletuskiri eelnõule on koostatud Järva Vallavolikogu töökorra § 22 lõike 1 kohaselt järgmiselt:

1) Õigusakti vastuvõtmise vajalikkuse põhjendus, mõjude analüüs ning kas ja kuidas on tagatud erinevate huvide tasakaalustatud esindamine.

Keskkonnaamet võttis menetlusse eraisik Marika Tuhermi 12.05.2025 esitatud Neitla II liivakarjääri keskkonnaloa taotluse. Taotletav Neitla II liivakarjäär asub Järva maakonnas Järva vallas Neitla külas eraomandisse kuuluval kinnistul Tuherma. Esitatud taotluse kohaselt soovitakse keskkonnaluba Neitla II liivakarjääri mäeeraldisel ehitus- ja täiteliiva ning ehituskruusa kaevandamiseks.

2) Milliste õigusaktidega on käesoleval ajal küsimus reguleeritud.
Maapõueseaduse § 49 lõige 6.

3) Milliseid valla õigusakte on vaja kehtetuks tunnistada või muuta õigusakti vastuvõtmisel.
Ei ole vaja.

4) Õigusakti vastuvõtmisest tulenevad kulutused ja katteallikad.
Puuduvad.

5) Informatsioon kaasamise kohta, st kes ja kuidas kaasati eelnõu ettevalmistamisse või keda on vaja kaasata eelnõu arutamisse.

Kogukonda avalikku arutelusse ei kaasatud, sest tegemist on sisuliselt ammendunud ja tegevuse lõpetanud karjääriga ja enne ametlikku sulgemist kaevatakse aktiivne varu lõpuni, mis on avatud kaevanduste sulgemise eelduseks. Keskkonnaameti 04.06.2025 kirja nr DM-129010-10 kohaselt korrastatakse kaevandatud maa rohumaks, kuid 12.07.2023 aastal välja antud Keskkonnaameti korralduse nr DM-124725-6 kohaselt tuleb kaevandatud maa korrastada metsamaaks.

6) Andmed eelnõu algataja kohta, esitamise kuupäev, koostaja nimi ning nimekiri, keda kutsuda istungile ja kellele õigusakt saata.

Eelnõu ja seletuskirja koostaja: Leiger Metsalu, keskkonna peaspetsialist

Eelnõu esitati volikogu keskkonnakomisjoni 15.08.2025 koosolekule, keskkonnakomisjon otsustas suunata eelnõu vallavolikogu istungile.